

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoCsp/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120343343
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120343343.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Filakovského v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpený Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: T. P., B.. XX.XX.XXXX, X. I. XXX, XXX XX V., o zaplatenie 208,83 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 6Csp/62/2021-70 zo dňa 16. septembra 2021, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania.

Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„Žalovaný je p o v i n ý uhradiť žalobcovi 51,66 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 51,66 eur od 5.5.2019 do zaplatenia a to v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Žalovanému vo vzťahu k žalobcovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .“

2. Uznesenie právne odôvodnil okrem iného ustanoveniami § 44 ods. 1, § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, ods. 4 písm. k), ods. 5, § 544, § 517 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

3. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu platnej zmluvy o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému služby a ten sa zaviazal platiť cenu za poskytnuté služby. Preto súd žalobe v časti zaplatenia ceny za dodané služby vo výške 51,66 eur vyhovel, pretože žalovaný ako účastník bol povinný za poskytnuté služby zaplatiť podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojej záväzku vo výške 51,66 eur, a preto žalobcovi priznal nárok aj na

úrok z omeškania z tejto sumy vo výške 5 % ročne tak, ako si ho žalobca uplatňoval od 05.05.2019 (po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie) do zaplatenia.

4. Súd prvej inštancie žalobu zamietol v časti zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 157,17 eur. Podľa dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb je zmluvná pokuta (základ - počiatková suma, ktorá bude klesať) vo výške 164,00 eur. Nárok na zmluvnú pokutu si žalobca uplatnil v zmysle zmluvných dojednaní obsiahnutých v dodatku, a to konkrétne v zmysle bodu 2.5 tohto dodatku. Žalobca si nárok na zmluvnú pokutu uplatnil z dôvodu, že žalovaný porušil zmluvné povinnosti, počas zmluvne dohodnutej doby viazanosti nezaplatil za telekomunikačné služby. V tejto veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy je prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda zmluva je výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, čo už samo o sebe spôsobuje nerovnováhu v povinnostiach oboch účastníkov.

5. Zmluvná pokuta uvedená v dodatku vôbec nerozlišuje závažnosť porušenia tej ktorej zmluvnej povinnosti a z tohto hľadiska aj primeranosť zmluvnej pokuty k porušeniu tej ktorej zmluvnej povinnosti. Nerozlíšenie medzi porušením zmluvnej povinnosti a výškou pokuty znamená neurčitosť dohody o zmluvnej pokute.

6. Rovnako dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie služieb počas doby viazanosti je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa porušenia povinnosti. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu, napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1 euro. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Okrem toho výška zmluvnej pokuty sa znižuje iba do dňa porušenia povinnosti v dôsledku nezaplatenia ceny za poskytnuté služby. Samotným porušením povinnosti k zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Nemožno preto vylúčiť následne uhradenie dlžného záväzku zo strany spotrebiteľa a poskytovanie služieb zo strany podniku. Táto okolnosť majúca podstatný vplyv na výšku zmluvnej pokuty zohľadnená nebola. Zmluvná pokuta tak ako bola dojednaná teda umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb.

7. Dojednanie zmluvnej pokuty nezohľadňujúce výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku a viažuce sa iba na moment porušenia povinnosti predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa, a dodávateľovi umožňuje uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v neprimeranej výške. Zmluvné dojednanie obsiahnuté v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktorého obsahom je dojednanie zmluvnej pokuty, súd posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Preto neprichádza do úvahy ani aplikácia ust. § 545a Občianskeho zákonníka, v ktorom je upravené moderačné právo súdu na zníženie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 157,17 eur, a to spolu aj s úrokom z omeškania.

8. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

9. V zákonom stanovenej lehote podal proti výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a proti výroku o trovách konania odvolanie žalobca, ktorým žiadal rozsudok súdu I. inštancie v napadnutej časti zmeniť tak, že zaviazá žalovaného na zaplatenie sumy 157,17 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 157,15 eur od 5.5.2019 do zaplatenia a prizná žalobcovi náhradu trov konania. Odvolanie žalobca odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.) a tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam (ust. § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.). Uviedol, že v minulosti niektoré súdy vyhodnotili dohodu o zmluvnej pokute v dodatku žalobcu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že výšku zmluvnej pokuty považovali za neprimerane vysokú a z dôvodu, že dohoda o zmluvnej pokute nezohľadňovala čas, kedy užívateľ služieb prestal plniť svoje zmluvné povinnosti. Žalobca nedostatky dohody o zmluvnej

pokute odstránil. Maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností. V dodatku, z ktorého nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty si žalobca v tomto konaní uplatňuje, je časový aspekt porušenia zmluvných povinností zohľadnený. Dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje, kedy došlo k porušeniu zmluvných povinností a výška zmluvnej pokuty sa postupne znižuje v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Žalovaný nebol žiadnym spôsobom povinný, ani žalobcom nútený uzatvoriť dodatok k zmluve. Poskytnutie mobilného telefónu za zľavnenú cenu bolo vo vzájomnom vzťahu medzi žalobcom a žalovaným kompenzované vernosťou žalovaného ako zákazníka. Vzhľadom na výhodu, ktorú žalovaný na základe uzatvorenia dodatku k zmluve získal, je výška dohodnutej zmluvnej pokuty primeraná, objektívne nespôsobila poškodiť žalovaného ako spotrebiteľa. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo 172/2007, podľa ktorého primeranosť výšky zmluvnej pokuty treba posúdiť v každom prípade individuálne, vzhľadom na všetky okolnosti. V danom prípade bola v dodatku k zmluve medzi stranami sporu dohodnutá pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvná pokuta, v dohode o zmluvnej pokute bol zohľadnený časový aspekt porušenia zmluvných povinností a maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedala výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, ktorú žalovaný pri uzavretí dodatku získal. Pokiaľ súd prvej inštancie ako neprijateľnú zmluvnú podmienku vyhodnotil zmluvnú pokutu, ktorej výška zohľadňovala čas po ktorý si žalovaný plnil svoje zmluvné povinnosti, je potrebné považovať jeho názor a právny záver za nesprávny.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

11. Odvolací súd má za to, že v predmetnej veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza.

12. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Prítom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.

13. Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o poskytovaní verejných služieb túto charakteristiku spĺňa. Jej súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností zmluvné dojednania majúce charakter všeobecných obchodných podmienok, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

14. Smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoje ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

15. Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

16. Občiansky zákonník účinný v čase uzatvorenia zmluvy za neprijateľnú podmienku v ust. § 53 ods. 4 písm. k) považuje aj dojednanie vyžadujúce od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Občiansky zákonník s

takouto neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spája v ust. § 53 ods. 5 sankciu neplatnosti.

17. Keďže ust. § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka) išlo o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti.

18. Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

19. V prejednáwanej veci výška zmluvnej pokuty v Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb bola stanovená na sumu 164 eur, pričom patrila za porušenie konkrétne vymenovaných zmluvných povinností, čo je zrejmé z článku 2 bodu 2.5 dodatku. Za takéto porušenie sa považovala aj výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti. Vzhľadom na takto formulované ustanovenie o zmluvnej pokute, žalobca má nárok na zmluvnú pokutu bez ohľadom na to, či úkon smerujúci k ukončeniu zmluvy alebo dodatku alebo účelom, ktorého malo byť ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku, mal za následok ukončenie zmluvy alebo dodatku.

20. Dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad ukončenia zmluvy priamo odporuje ustanoveniam zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

21. Podľa ustanovenia § 44 ods. 6 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, ak sa účastník, ktorým je fyzická osoba, zaviazal využívať určitú verejnú službu podniku počas určitého minimálneho obdobia, nesmie toto obdobie pri prvom uzavretí zmluvy o poskytovaní danej verejnej služby presiahnuť 24 mesiacov; podnik je zároveň povinný poskytnúť užívateľovi možnosť uzatvoriť zmluvu o poskytovaní verejných služieb, pri ktorej toto obdobie nepresiahne 12 mesiacov. Bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podnik je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb.

22. Vyššie uvedené ustanovenie bez ohľadu na to, že žalovaný sa v dodatku k zmluve zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov, ukladalo žalobcovi povinnosť zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb. Sankcionovanie žalovaného zmluvnou pokutou za ukončenie zmluvy nemožno hodnotiť inak ako odradzujúcu podmienku a postup, teda ako podmienku neprijateľnú spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

23. Ustanovenie § 44 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov umožňuje účastníkovi vypovedať zmluvu o poskytovaní verejných služieb uzavretú na dobu neurčitú z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu.

24. Zmluva o poskytovaní verejných služieb má charakter zmluvy uzatvorenej na dobu neurčitú. Nič na tom nemení ani žalovanou prevzatý záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov. Využitie zákonom danej možnosti vypovedať zmluvu nepredstavuje porušenie povinnosti, za ktoré bolo možné požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty.

25. Rovnako dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci mesačné klesanie základu zmluvnej pokuty v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Pri oneskorenej

úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Nezaplatením ceny sa rozumie neuhradenie ceny poskytnutých služieb v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej ceny neuhradí 1 eur. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúcej zníženie výšky zmluvnej pokuty jedine v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho - ktorého porušenia povinnosti a ani výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinností uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v neprimeranej výške.

26. Okrem toho, rozsudkom Okresného súdu Humenné zo dňa 28.03.2018 č.k. 12Csp 34/2017-94 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.11.2018 č.k. 7Co 89/2018 - 125 bola zamietnutá žaloba žalobcu v časti týkajúcej sa uplatnených zmluvných pokút. Ak Občiansky zákonník v ust. § 53a ods. 1 ukladá dodávateľovi povinnosť zdržať sa používania konkrétnej podmienky, ktorá bola vyhlásená za neplatnú pre jej neprijateľnosť, alebo ak z takejto podmienky dodávateľovi nebolo priznané plnenie, dodávateľ nie je oprávnený domáhať sa, a to ani v súdnom konaní, plnenia vyplývajúceho z neprijateľných podmienok voči všetkým spotrebiteľom. Zákonnému pojmu „zdržať sa používania“ bez akýchkoľvek pochybností zodpovedá povinnosť dodávateľa neuplatňovať si plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

27. S poukazom na uvedené dôvody, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

28. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 C.s.p., stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

29. V odvolacom konaní žalobca úspešný nebol, naopak, fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 396 ods. 1 C.s.p.). Žalovanému však v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu odvolací súd ich náhradu nepriznal.

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).